

P Ř I H L Á Š K A

na mezinárodní vědeckou konferenci

K a r e l K r a m á ř (1860–1937)

pořádanou ve dnech 31. října – 2. listopadu 2007 v Praze

(Kontaktní adresa: Masarykův ústav – Archiv AV ČR, v. v. i., Gabčíkova 10, 180 00 Praha 8;
velek.lubos@volny.cz, bilek@mua.cas.cz.)

jméno a příjmení, tituly:

pracoviště:

kontaktní adresa (e-mail):

název referátu:

datum:

podpis:

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav českých dějin

Masarykův ústav – Archiv Akademie věd ČR, v. v. i.

Historický ústav Akademie věd ČR, v. v. i.

Vysoká škola CEVRO Institut

Hlavní město Praha, Magistrát hl. města Prahy, Archiv hl. města Prahy

pořádají

mezinárodní vědeckou konferenci

K A R E L K R A M Á Ř (1860–1937)

ve dnech 31. října – 2. listopadu 2007

v Praze v Clam-Gallasově paláci, Husova 20, Praha 1

Vážené kolegyně, vážení kolegové,
pět odborných pracovišť v čele s Ústavem českých dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy a Masarykovým ústavem – Archivem Akademie věd České republiky se u příležitosti 70. výročí úmrtí Karla Kramáře rozhodlo uspořádat mezinárodní vědeckou konferenci, která by měla zhodnotit jeho život a dílo.

Život K. Kramáře, nabitý událostmi a osudovými zvraty, byl a zůstává výzvou k zamýšlení se nad jeho dílem i odkazem. Cílem naší konference je analyzovat a interpretovat Kramářovo politické a společenské působení, a to v co nejúžších souvislostech s vývojem střední Evropy. Do popředí klademe témata související nejen s politickou činností K. Kramáře v nejširším kontextu a v nejrůznějších podobách (straníka a stranický lídr, poslanec, státník, zakladatel Československa, protagonista slovanství a panslavismu atd.), ale i jeho aktivity jako podnikatele či představitele společenské smetánky konce 19. a počátku 20. století. Neradi bychom opomínali i taková témata, jako byl soukromý život K. Kramáře (zejména s ohledem na manželku Naděždu), životní styl, prožitek nebezpečí smrti, jeho stavitelské aktivity, vztah k žurnalistice, k umění atd. Stranou by neměla zůstat ani otázka působení ruské emigrace v meziválečném Československu a její vazby ke K. Kramářovi.

Karel Kramář vstoupil na scénu české politiky v období jejího přechodu od politiky honorační k politice masové. Svým vzděláním, schopnostmi i ekonomickou nezávislostí představoval v českém prostředí výraznou a jen těžko srovnatelnou osobnost a přes své mládí záhy zaujal přední postavení uvnitř politické elity habsburské monarchie. Na počátku 20. století se stal respektovaným vůdcem Národní strany svobodomyšlné (mladočeské), z níž se mu podařilo vytvořit politickou stranu moderního typu. Ostatně již na přelomu 19. a 20. století svým politickým vlivem a svými výkony výrazně přesáhl horizonty českého prostředí a stal se politikem, či dokonce státníkem vskutku rakouským, politikem s evropským rozhledem a evropskými kontakty. Kramář ovšem nebyl pouze politickým praktikem, nýbrž i politickým myslitelem, který dokázal osobitým způsobem navazovat na odkaz F. Palackého i dílo svého soupeřnicka a protivníka T. G. Masaryka a dále je rozvíjet. Ve středu Kramářova zájmu ležela především zahraniční politika a budoucí postavení českého národa, jež bylo neodlučitelně spjata s řešením „rakouské otázky“. Krátce před první světovou válkou jsme svědky Kramářovy proměny z politika rakušanského v politika antirakušanského usilujícího o českou samostatnost všemi prostředky, a to v součinnosti s ostatními slovanskými národy střední, jižní i východní Evropy, zejména pak s Ruskem.

K. Kramáře jeho slovanská a antirakušanská politika ve víru Světové války přivedla téměř na popravě. V závěru války tento symbol domácí rezistence usedl do křesla prvního ministerského předsedy nově vzniklé Československé republiky. Pro politika s nimbem „vůdce národa“ bylo nepochybně satisfakcí stanout v čele první vlády státu, který chápal jako přímého pokračovatele historického českého státu. Brzký pád Kramářovy vlády, související nejen s vnitřní a vnější nestabilitou mladé republiky, nýbrž i s nerealizovatelnými Kramářovými názory na poválečnou mezinárodní politiku, natrvalo odsunuly svého protagonistu z politického výsluní do pozadí. Stárnoucí Kramář se ale nevzdával, budoval ve změněném politickém systému svou pozvolna slábnoucí stranu, zvanou nyní Národní demokracie, střetl se s levicí i s představiteli národnostních menšin a především s politickými protivníky formátu T. G. Masaryka a E. Beneše. Vyhraněné názory, nesmiřitelnost i osobní zatrpkllost zaháněly Kramáře až na pomezí krajní pravice. Jeho a Masarykův skon v roce 1937 jako by předznamenávaly brzký zánik Československé republiky.

K účasti na připravované konferenci jsou zváni všichni zájemci. Očekávaná délka příspěvků je 15 minut. Adekvátní prostor bude vyhrazen diskusi. Organizátoři si vyhrazují právo rozhodnout o zařazení přihlášených příspěvků do konečného programu konference. Přihlášku s návrhem tématu referátu zašlete v písemné nebo elektronické podobě nejpozději do **konce dubna 2007** na níže uvedenou kontaktní adresu. Konferenční poplatek se nevybírá. Ubytování si zajišťují účastníci. Z konference bude vydán sborník.

PhDr. Luboš Velek, Ph.D., velek.lubos@volny.cz

Mgr. Jan Bílek, bilek@mua.cas.cz

organizátoři

Kontaktní adresa: Masarykův ústav – Archiv AV ČR, v. v. i., Gabčíkova 10, 180 00 Praha 8.

předběžný PROGRAM

mezinárodní vědecké konference

Karel Kramář (1860–1937)

pořádané ve dnech 31. října – 2. listopadu 2007 v Praze

příspěvek ohlásili:

Eva BROKLOVÁ: Karel Kramář v prvních letech budování státu

Jana ČECHUROVÁ: Karel Kramář – platonický Vůdce národa

Vratislav DOUBEK: Karel Kramář: Mezi národem a politickou stranou

Jan GALANDAUER: Karel Kramář: politik mezi realismem a naivitou

Dagmar HÁJKOVÁ: „Tak zabili a rozsekali dr. Kramáře.“ Česká zahraniční rezistence za první světové války a Karel Kramář
Lothar HÖBELT: Kramář – Thun – Stürgkh

Libor JŮN: Karel Kramář na filmovém a fotografickém obraze

Helena KOKEŠOVÁ: Ke vztahu Karla Kramáře a Eduarda Alberta
Anastázie KOPŘIVOVA: K. Kramář a ruská emigrace v ČR
Jiří KORÁLKA: Zkušenosti Karla Kramáře ze studií v Berlíně
Eduard KUBŮ – Jiří SOUŠA: Slovanská banka v představách Karla Kramáře
Martin KUČERA: Ke vztahu Karla Kramáře a Tomáše G. Masaryka
Robert KVÁČEK: Zvláštní premiér. Glossy o Kramářově československé vládě

Hans LEMBERG: Karel Kramář a slovanství

Martina LUSTIGOVÁ: Karel Kramář – úspěšný nebo neúspěšný politik?

Jiří MALÍŘ: Karel Kramář a Morava v letech 1891–1914

Tomáš W. PAVLIČEK: Politicum a martyrium v nejdelším trestním procesu 1. světové války (Stylizace a strategie během procesu)

Michal PEHR: Poznámky k politickému programu Kramářových národních demokratů

René PETRÁŠ: Karel Kramář a prvorepubliková legislativa týkající se národnostních menšin

Jiří POKORNÝ: Josef Hudec a Národní sdružení odborových organizací

Jakub RÁKOSNÍK: Karel Kramář, národní demokracie a sociální politika v meziválečném Československu

Ivan SAVICKÝ: Kramářova alternativa „ruské akce“

Martin SEKERA: Kramářovo jubilejní číslo Národních listů (1935)

Jelena SERAPIONOVA: Kramář o úloze Ruska v řešení české otázky

Lubomír SRŠEŇ: Portréty Karla Kramáře ve sbírkách Národního muzea

Dana STEHLÍKOVÁ: Éra cylindrů a diamantů. Kultura a životní styl manželů Kramářových

Jaroslav ŠEBEK: Karel Kramář a německá menšina v ČR

Ivan ŠEDIVÝ: Spory E. Beneše a K. Kramáře

Josef TOMES: Člověk Karel Kramář. Dle svědectví dr. Vlastimila Klímy

Miroslava VANDROVCOVÁ: „A měla Artemidy pohled tmavý i Afrodity úsměv shovívavý...“ (Naděžda Nikolajevna múzou básníkovou)

Luboš VELEK: Karel Kramář a Národní strana svobodomyšlná 1890-1914

Richard VAŠEK: K. Kramář v Masarykových anonymních textech a polemikách po roce 1918

Vít VLNAS: Karel Kramář v čele kuratoria Moderní galerie

Zdena ŽÁČKOVÁ: Týdeník Fronta Karla Horkého a Karel Kramář